

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
[www.philosophical-research.org]

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ
ΙΣΤΟΡΙΚΟΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Λ. ΠΙΕΡΡΗΣ

ΚΥΚΛΟΣ ΚΗ'
ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2014 - 2015

Το Νόημα της Ιστορίας

Σεμινάριο 20^ο
Πέμπτη 7^η Μαΐου 2015

Θηβαϊκά Μεθεόρτια και το Σεμινάριο

Θηβαϊκά Μεθεόρτια

*ώπόλλων ού παντί φαίνεται, ἀλλ' ὅτις ἐσθλός.
ὅς μιν ἴδη, μέγας οὔτος, ὅς οὐκ ἴδε, λιτὸς ἐκεῖνος.
ὀψόμεθ', ὦ Ἐκάεργε, καὶ ἐσσόμεθ' οὔποτε λιτοί.*

Καλλίμαχος, Ὑμνος εἰς Απόλλωνα, νν. 9-11

Εἶχαμε μια αποκαλυπτική εμπειρία στην τελευταία χωρολογική μας αναζήτηση.

Η επι-φάνεια του Απόλλωνα στην Βοιωτία είναι ιδιαίτερα έντονη και ταιριαστή. Ως Ισμήνιος στην Θήβα, Έρως στις Θεσπιές, Μουσαγέτης στην Ασκραία Κοιλιάδα, Αρχή Χαρίτων στον Ορχομενό, Πτώος στους άλλους Δελφούς, Τιλφούσιος στον μυχό της Ερινύας Γης, ο Απόλλων εμφιλοχωρεί βοιωτιάζων μετά την Δωρική του οικειότητα.

Η βέβαια προοπτική παρουσίας του διακρίνει εξ αρχής τους τολμώντας από τους φοβητιώντας. Τους εσθλούς χορηγεί με χαρίεσσα ανταμοιβή της αέναης δοξολογίας τους προς αυτόν, οι δειλοί αποφεύγουν την θεία συνάντηση φοβούμενοι την σωτήρια βλάβη που θα προκαλούσε στην κακότητα της ασχήμιας τους.

... χαλεποὶ δὲ θεοὶ φαίνεσθαι ἐναργεῖς

Ἰλιάς, Υ 131

Το Απολλώνειο πυρ φωτίζει και θερμαίνει τους άξιους, τυφλώνει και καίει τους αρνητίες ή διχογνωμιστές του καλού.

Για τους επόπτες των φανερών μυστηρίων του κάλλους, η απαστράπτουσα πλησμονή της κοσμικής ύπαρξης δυναμώνει το σώμα, μεγαλύνει τον νου και οξύνει τις αισθήσεις. Ο ιερός τόπος συνεγείρεται με την δόνηση του θείου ρυθμού. Η ψυχή οργά τότε να πετάξει πάνω από το πάθος του διαμελισμού.

Ο Απόλλων συγκατέβαινε στην πτεροφυία μας.

Ιέραξ υπερίπτατο δεξιά συνοδεύοντάς μας στην επίσκεψη του Κάστρου Γλα. Και αυτοφύες, έρπον θυμάρι έβρουε ηδονίζοντας τις ιερές κλιτύς του απόκημνου, κατάγυμνου, πέλωρου, φωτεινού βράχου στο Πτώο. Κάλλος δε επεφαίνετο αναπάντεχα στα πεζά και κοινά.

Στην Βοιωτία ο Απόλλων θριαμβεύει επί ενός δυναμερούς πεδίου πολυσύνθετης προ-ολύμπιας θρησκευτικότητας.

Στο προηγούμενο επίπεδο, ο Ποσειδών Ογχήστιος, η Δήμητρα Ερινύς (Τιλφούσα, *Θεल्पουσα*, Δελφύνη), τα Ποτνιακά της Μυστηριακής Τριάδας (Δήμητρα – Κόρη – Διόνυσος), τα Τροφώνια του τρόμου, και οι Κάβειροι (Μεγάλοι και Δυνατοί Θεοί της Μεγάλης και Δυνατής Μητρός) ισχύουν επί βάθρου χθονιότητας, ενώ συνάμα και ο Ζεύς-Κρόνος Ύπατος, Λαφύστιος, κυριαρχεί εξ Ουρανού δοξαζόμενος με φρικτές θυσίες.

Προϋπάρχει όμως σημαίνουσα επίσης η διαθήκη του Ερχόμενου, η διάσταση της Κοιλιάδας των Μουσών, αγλαιζόμενη από τις Μούσες της Άσκρης, τον Έρωτα των Θεσπιών και τις Χάριτες του Ορχομενού.

Πελασγικά φύλα αυτόχθονα και επήλυδα, μεγαλύτερες Μινύες, υπέρθυμοι Φλεγύες και οιστροπλάνητοι Λέλεγες, Θράκες και Καδμείοι και Σπαρτοί, συγκροτούν ένα επίσης πολυποίκιλο εθνοφυλετικό φάσμα, φορέα της προ-ολύμπιας βιωματικότητας. **Επ' αυτών επεκράτησαν με καθοριστική παρουσία οι Βοιωτοί από την Πίνδο της Θεσσαλιώτιδας, συγγενείς και ομότροφοι των Δωριέων.** Οι ειδικές σχέσεις Θηβών – Σπάρτης, Θηβών – Δελφών, μαρτυρούν το σύνθημα της ομοειδείας. Η Κάθοδος των Βοιωτών στην Βοιωτία συνοδεύει την Κάθοδο των Δωριέων στην Πελοπόννησο.

Οι Θηβαίοι αντιπροσωπεύουν ακριβώς την νεοδιαμορφωθείσα κατάσταση υπό τον Μέγα Κούρο Απόλλωνα: Ισμήνιος στην Θήβα, Πτώος στο Πτώον, Τιλφούσιος στην Τιλφούσα (μεταξύ Αθηνάς Αλαλκομενίας και Ποσειδώνος Ογχηστίου). **Από Δωδώνης στρέφονται με άγια ανοσιότητα προς Δελφούς. Το Δωρικό βίωμα και βίος πρωτοστατεί και, παρά την αντίδραση της Δαιδαλικής Ήρας των Πλαταιών και την κατάρα της Σφίγγας, υπερτερεί δοξαστικά. Λάιος και Ιερός Λόχος αποκορυφούνται εις Πίνδαρο.**

Είναι.

Και το Είναι φαίνεται.

Η ίδια τιτάνια δύναμη που κάνει το Ον να είναι αίροντάς το από το μηδέν είναι η απολλώνεια δύναμη του τέλους που το κάνει να επι-

φαίνεται επι-δεικνύοντας την ομορφιά του. **Γιατί το Φανόν του Όντος είναι η Μορφή του Κάλλους.**

Η Μορφή είναι η ουσία του Όντος. Τα πάντα ενός όλου εναρμονίζονται στην Μορφή.

Κάλλος είναι το Φως του Κόσμου και Σκοτία η ασχήμια.

Αισχρό είναι το άμορφο, το σκοτεινό, το μη-ον. Το θολό της μορφής σημαίνει τον σκιασμό του όντος από το μη-ον.

Κρυφιότητα είναι η σκοτεινιά του όντος, η ρωγμή, η σπηλαιώση του μεστού όντος από το κενό του μηδενός.

Κάλλος είναι η επί-δειξη του Όντος στην λάμψη της τελειότητάς του.

Κάλλος είναι η Επι-φάνεια του Όντος.

Και γιαυτό κάθε αποκάλυψη είναι φανέρωση ομορφιάς. Γιατί μόνο το Κάλλος σπεύδει να γυμνωθεί: μόνο αυτό δεν ντρέπεται την γύμνια του.

Τον Ελληνισμό ως πολιτισμό κάλλους μαρτυρεί η μοναδικότητα του ύμνου της απόλυτης γύμνωσης. **Αιδοίον, σεβαστό, σεμνό είναι αποκλειστικά το κάλλος. Η γύμνωση του κάλλους είναι θείο άγαλμα. Αναίδεια είναι η φανέρωση του αισχρού. Άσεμνο είναι το άσχημο.**

Ασχήμια είναι η θολούρα της μορφής, ο σκιασμός του όντος από το μηδέν. Αλλά και το ψεύδος είναι μη-ον. **Το ψέμα είναι λοιπόν θέμα ντροπής.** Το ψέμα είναι ένα βάραθρο μη-όντος μέσα στην πληρότητα του όντος. Είναι αυτό που δεν φαίνεται, γιατί δεν μπορεί να φανεί, αφού δεν είναι ον. **Το ψέμα είναι το κρυφό. Κάθε κρυφιότητα είναι κούφια, είναι ψέμα.**

Η αποκάλυψη του όντος είναι φανέρωση κάλλους. Η αλήθεια άρα είναι υπόθεση ομορφιάς. Αληθές είναι μόνο το όμορφο.

Η αλήθεια είναι φωτεινή και σπεύδει να φανεί στο φως της. Το ψεύδος είναι σκοτεινό και κάνει τα πάντα για να κρυφτεί στο σκότος. Η

αλήθεια φαίνεται και το ψέμα κρύβεται. **Η αλήθεια λάμπει στο φως του κάλλους και ευωδιάζει ως ανθός της ύπαρξης. Το ψεύδος στραβώνει όραση και κρίση, βρωμάει στην σήψη της κεκρυμμένης ασχήμιας.**

Η αλήθεια προφανεύεται με την αρμονία της μορφής της. Το ψεύδος μαρτυριέται με την δυσαρμονία του.

Το φως γνωρίζει το σκότος γιατί η δύναμη μπορεί να συμπεριλάβει ανυψώνοντας την αδυναμία. Αλλά η σκοτία αγνοεί το φως: αδυνατεί να το καταμετρήσει, απονοεί καν να το συλλάβει νοερά.

Τα μαθηματικά δείχνεις ότι τα καταλαβαίνεις λύνοντας ασκήσεις, όχι αποστηθίζοντας την θεωρία.

Ο νους φαίνεται και αυτός στην εφαρμογή μιας ιδέας. Στην πράξη της τέχνης και του βίου κρίνεται η νόηση του όντος. Για τον όντως επαΐοντα είναι ευκολώτατο το ζύγισμα του τι ακριβώς καταλαβαίνει ο καθένας από την πραγματικότητα.

Μωροί στην μωρία τους μαραίνονται προσπαθώντας να κοροϊδέψουν κρύβοντας. Η εναργής υπόσχεση της τελειότητας βρίσκεται στην φωτιά της θυμοειδούς ψυχής αυτού που και στην ατέλειά του ορέγεται ενεργά το κάλλος της μορφής του Είναι.

Στα σπουδαία το αψευδές κριτήριο αξίας αποτελεί η θυσία: σε ποιο θεό θυσιάζεις τί και πώς. Θυσιάζω θα πει στερούμαι κάτι προσφέροντάς το σε Δύναμη της κοσμικής τάξης για κάτι. Το θυσιαζόμενο μπορεί να είναι υλικό ή ψυχικό ή πνευματικό. Σε φιλοσοφική διατύπωση αυτό είναι η Αριστοτελική «προαίρεση», τί διαλέγεις πάνω και μπροστά από τί.

Σε συγκυρίες που οι Μοίρες μοίραναν όταν γεννιόσουν τίθεται το φοβερό ερώτημα για το μεγάλο Ναι και το μεγάλο Όχι. Για την μορφή του βίου σου, για την μορφή του εαυτού σου. Είναι όταν, ρωτώντας ή μη ρωτώντας για χρησμό τον Άνακτα των Δελφών, για την μια ή την άλλη βιοτική μέριμνα, σου απευθύνει απαράλλακτη την ίδια τελική προστακτική: «Γνώθι σαυτόν».

Και τότε, αν έχεις νιώσει το ελάχιστο από τον συγκλονισμό της ύπαρξης, θα ξέρεις, ενστικτωδώς ή και με την ακρότητα του νου, την φοβερή Παρμενίδεια εντολή.

Δύο οδοί υπάρχουν μόνον, Είναι ή Δεν Είναι. Κάθε τρίτη οδός είναι οικτρή απάτη για αποφυγή του διλήμματος. Και από τις δύο η δεύτερη είναι ο δρόμος του θανάτου, του Μηδενός. Άρα μένει μία οδός σωτηρίας. Το δίλημμα είναι πλάνη, δεν υπάρχει στην πραγματικότητα επιλογή.

Αλοίμονο για αυτόν που στην Έσχατη Κρίση της Κρίσιμης Στιγμής διαλέγει το Όχι του Μη Είναι. Διάλεξε το Όχι στο Είναι, την άρνηση του Απόλυτου, επέλεξε το Αισχρό υπεράνω του Κάλλους. Διέπραξε την μόνη αλύτρωτη θανάσιμη αμαρτία, ασυγχώρητη και από τον ίδιο τον Κύριο του Ελέους: την ύβρη κατά του Αγίου Πνεύματος.

Ουαί να πέσεις στην δικαιοσύνη του Λέοντος των Ζώντων χωρίς την ικετηρία του οίκτου.

ΤΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

Συνεχίζουμε αυτή την **Πέμπτη 7 Μαΐου, στις 8.30 το βράδυ**, την ανάπτυξη της κλασσικής θεωρία της Ιστορίας ως Ιστορίας Πολιτισμού. Θα καλύψουμε και το πεδίο που αφήσαμε αδιεκπεραίωτο την προηγούμενη Πέμπτη, παραμονή Πρωτομαγιάς, ετοιμαζόμενοι τότε για τα βαρυνοήμονα Θηβαϊκά μας.

Οι δύο θεματικοί άξονες λοιπόν θα είναι κατά το πρόγραμμα του φετινού Κύκλου οι εξής:

Ποταμός: Ο Πολιτισμός του Νείλου
[Κοινό Σύμπαν Αυτού και Άλλου Κόσμου]

και

Ποταμός και Ουρανός:
ο Πολιτισμός του Ευφράτη και του Τίγρη
[Η Βία της Κοσμικής Τάξης]

Θα συνοψίσω επίσης την πολυσήμαντη **Βοιωτική** έρευνά μας.

Και από την άποψη της αιωνιότητας θα αναφερθώ και στο κρεσέντο γελοιότητας του Καθεστωτικού Κατεστημένου της χώρας, επικαιροποιώντας την ανάλυση της κουτοπονηριάς του.

Τα Σεμινάρια γίνονται στην Αίθουσα Διαλέξεων του Μεγάρου Λόγου και Τέχνης, Πλατεία Γεωργίου Α', 2^{ος} όροφος.

Η είσοδος είναι ελεύθερη.